

Дурдас Алла Петрівна
доктор філософії
старший викладач кафедри сучасних європейських мов,
Державний торговельно-економічний університет
вул. Кіото, 19, 02000, Київ, Україна
+ 38 (063)782-10-17
a.durdas@knu.edu.ua
ORCID 0000-0001-6456-6108

ВІДЧУТТЯ ЗАДОВОЛЕННЯ ТА ЩАСТЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В НЕСТАБІЛЬНИХ УМОВАХ СУЧАСНОСТІ

В мінливому й нестабільному сучасному світі задоволення від навчання стає важливішим за оцінки, а розуміння психології та використання сучасних методів викладання іноземної мови допоможе зробити процес навчання приємним та бажаним, сприятиме розвитку уміння здобувачів вищої освіти критично та креативно мислити, допоможе розвинути впевненість у собі та бажання вивчати іноземну мову, працювати самостійно, а також правильно розподіляти власні сили і ресурси [10, с.8]. Крім того, сьогодні у світі все більшої актуальності набуває поняття «щастя», яке людина отримує, зокрема від своєї діяльності. Слово «щастя» належить до тієї групи слів, які використовуються як в повсякденній свідомості, так і у філософському дискурсі для означення однієї з основних характеристик цілісного життєвого стану людини [9, с. 406]. Зауважимо, що нинішня культура демонструє найактивніший інтерес до проблеми щастя, дефіцит якого відчувається у сучасному суспільстві. Дослідження явища щастя, здійсненні в останні роки психологами, соціологами та філософами, свідчать про актуальність теми і про наявність у ній нерозв'язаних теоретичних проблем [8, с.41-42].

Поняття «щастя» сьогодні не має чіткого визначення, однак, незважаючи на великі труднощі, з якими зустрічаються вчені при визначенні цього феномену, філософи, соціологи, психологи намагались зрозуміти та виміряти його ще в середині ХХ століття, і ці спроби тривають й досі. Через свою багатогранність «щастя» як дослідницька категорія вважається міждисциплінарним явищем [8, с.41-42].

Популярність позитивної психології, яка зростає протягом останніх двох десятиліть, викликала значний відхід від фокусування винятково на проблемах загальної психології. Позитивна психологія виникла разом із спробами у другій половині ХХ століття приділяти більш серйозну увагу позитивній стороні життя [3, с. 4]. Зауважимо, що дослідники позитивної психології не заперечують існування проблем, однак доповнюють їх «позитивними» темами, такими як надія, мужність, добробут, оптимізм, творчість, щастя, розквіт, стійкість, стійкість, позитивні емоції, бажання жити, емоційна творчість, сили, мудрість, здоров'я, сміх, тощо [3]. Дослідження позитивної психології ґрунтуються на трьох основних категоріях: позитивний суб'єктивний досвід, позитивні індивідуальні риси та позитивні інститути [7].

В контексті нашого дослідження варто зауважити, що емоції є основою вивчення та викладання мови, однак протягом останніх десятиліть прикладних лінгвістичних досліджень вони, в основному, залишалися в тіні [2]. Тим не менш, психологи-педагоги та педагогічні працівники, які готують вчителів, вже наголошували на значущості позитивного впливу на заняттях з іноземної мови, а також на ролі емоцій у навчанні іноземної мови [1; 6].

Дослідники визначають п'ять функцій позитивних емоцій:

- 1) позитивні емоції розширюють увагу та мислення, що спонукає до дослідження та гри, а також до отримання нового досвіду та нового навчання;
- 2) позитивні емоції допомагають усунути затяжні наслідки негативного емоційного збудження;
- 3) позитивні емоції підвищують стійкість, викликаючи продуктивні реакції на стресові події, наприклад, покращуючи відновлення серцево-судинної системи та викликаючи яскраве відчуття щастя та інтересу;
- 4) позитивні емоції сприяють створенню особистих ресурсів: соціальних зв'язків та інтелектуальних ресурсів;
- 5) позитивні емоції можуть бути ланкою висхідної спіралі до більшого благополуччя в майбутньому [4, с. 197–198].

Оскільки емоції є напівкерованими, викладачі здатні впливати на емоції студентів, звертаючись до їхньої уяви та допомагаючи їм помітити розрив між їхнім теперішнім і майбутнім «я» [4; 5]. Таким чином, викладачеві необхідно створити безпечне середовище, в якому вплив негативних емоцій би зменшувався. Мета полягає не так у повній відсутності негативних емоцій, як у використанні сили позитивних емоцій для створення балансу. В дійсності радість, інтерес, задоволення, гордість і любов дозволяють студентам краще вчитися, оскільки вони покращують свою здатність бачити те, що відбувається на занятті, та покращують усвідомлення мовної інформації. Перебування в позитивному емоційному стані дозволяє студентам краще засвоювати іноземну мову й усувати наслідки негативних емоцій. Таким чином, позитивні емоції допомагають розвивати у студентів довготривалу стійкість і витривалість до подолання майбутніх негативних подій, а позитивна психологія на заняттях з іноземної мови може бути надзвичайно корисною як для викладачів, так і для студентів, які можуть отримати користь від позитивного впливу, що одночасно пом'якшить вплив негативних емоцій, зокрема тривоги.

Література

1. Arnold, J., Fonseca Mora, C. (2011). Introduction: an affective perspective on language learning and teaching. *Anglistik: Int. J. Engl. Stud.* 22, 7–9.
2. Dewaele Jean-Marc, Chen Xinjie, Padilla Amado M., Lake J. (2019). The Flowering of Positive Psychology in Foreign Language Teaching and Acquisition Research. *Frontiers in Psychology*. VOL.10. –

URL=<https://www.frontiersin.org/article/10.3389/fpsyg.2019.02128>

DOI=10.3389/fpsyg.2019.02128

3. Lopez, S. J. & Snyder, C. R. (2009). Oxford handbook of positive psychology. Oxford: Oxford University Press
4. MacIntyre, P. D., and Gregersen, T. (2012). Emotions that facilitate language learning: the positive-broadening power of the imagination. *Stud. Second Lang. Learn. Teach.* 2, 193–213. doi: 10.14746/ssllt.2012.2.2.4
5. Mercer, S. (2016). “Seeing the world through your eyes: empathy in language learning and teaching” in *Positive psychology in SLA*. eds. P. D. MacIntyre, T. Gregersen, and S. Mercer (Bristol: Multilingual Matters), 91–111.
6. Moskowitz Sh. & Dewaele J.-M. (2021) Is teacher happiness contagious? A study of the link between perceptions of language teacher happiness and student attitudes, *Innovation in Language Learning and Teaching*, 15:2, 117-130, DOI: 10.1080/17501229.2019.1707205
7. Seligman, M. E. P., Csikszentmihalyi, M. (2000). Positive psychology: an introduction. *Am. Psychol.* 55, 5–14. doi: 10.1037/0003-066X.55.1.5
8. Гаврищак, Л., Борисенко, З. (2019). Щастя як психологічна категорія. Проблеми гуманітарних наук: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Психологія», 45, 39–51. doi: 10.24919/2312-8437.45.196994
9. Даренський В. Етико-онтологічний смисл категорії "щастя" / Віталій Даренський // *Дух і Літера*. – 2004. – № 13-14
10. Карпова, О. (2021). Сучасні підходи до викладання іноземної мови професійного спрямування. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*, (47), 179–183.